

Temat: Powstanie życia i człowieka

a) Cel dydaktyczny: Ukazanie biblijnego obrazu stworzenia w konfrontacji z naukowymi teoriami o powstaniu życia

b) Cel wychowawczy: Wykazanie poszanowania godności osoby ludzkiej

Pomoce: Pismo Święte, świeczka, zapalki/zapalniczka, kartki A4, długopisy/flamastry, Aneks 1 i 2

Treść

1. Wstęp - Modlitwa na rozpoczęcie spotkania

Animator rozpoczyna spotkanie od znaku krzyża, modlitwy do Ducha Świętego, zapalenia świecy.

(Znaną formułkę lub własnymi słowami)

Duchu Święty, który oświecasz serca i umysły nasze, dodaj nam ochoty i zdolności, aby to spotkanie była dla nas pożytkiem doczesnym i wiecznym. Przez Chrystusa, Pana naszego. Amen.

2. Treść właściwa

I. Widzieć

Witam was wszystkich serdecznie. Na dzisiejszym spotkaniu porozmawiamy o początku życia z perspektywy wiary i nauki. Wspólnie spróbujemy wyciągnąć z niego wnioski. Na początek podzielimy się na dwie grupy. Każda z nich otrzyma tekst, który będzie musiała zinterpretować i omówić. Na końcu podsumujemy sobie efekty pracy każdej z grup i zastanowimy się czy oba teksty coś łączy.

(Animator dzieli wszystkich na dwie grupy, rozdaje teksty i kartki do zapisania odpowiedzi)

(Tekst 1 – aneks 1, tekst 2 – aneks 2 na końcu konspektu)

Po przeczytaniu tekstu wspólnie zastanówcie się, o czym on jest i jaki sposób powstania świata i człowieka przedstawia. Następnie odpowiedzcie na pytania:

Grupa 1

-Jak Biblia przedstawia stworzenie świata?

(Bóg tworzy świat w 7 dni. Na początku stworzył niebo i ziemię, następnie światłość, sklepienie niebieskie i wody, łądy, rośliny, ciała niebieskie, zwierzęta)

-Jak Biblia przedstawia stworzenie człowieka i po co?

(w 6 dniu tworzy człowieka, mężczyznę i niewiastę na swój obraz, aby zaludnili ziemię i panowali nad nią)

Grupa 2

-Jak według tego fragmentu powstał świat?

(w pewnym momencie materia i energia zaczęły się szybko powiększać i ochładzać. Wszechświat ciągle się powiększał i nastął proces nukleosyntezy, gdy wszechświat był jeszcze gorący zaczęły powstawać planety)

-Jak według tekstu powstał człowiek?

(według teorii Darwina człowiek powstał w wyniku ewolucji. Stawał się on coraz wyższy, był mniej owłosiony a jego mózg stawał się coraz większy)

(Po upływie ukończonego czasu każda grupa prezentuje swoje prace)

Dziękuję wam za ukazane przez was prace, dzięki nim przybliżyliśmy sobie dwa spojrzenia mówiące o początku świata i człowieka.

II. Osądzić

Kiedy wiemy już o nich nieco więcej, powiedzcie mi jak myślicie: *(Animator pyta)*

-Czy coś je łączy, czy różnią się od siebie i dlaczego? *(przykładowe odpowiedzi uczestników)* *(Jeśli nikt nie odpowiada na pytanie; animator krótko podsumowuje)*

Może wydać się to dziwne, ale te dwie teorie się ze sobą łączą, ponieważ (używając dość skomplikowanej terminologii): materia ożywiona wyłoniła się z nieożywionej w którą Bóg musiał tchnąć życie. Mówiąc inaczej: Wszechświat nie mógł się narodzić w drodze przypadku, musiał ktoś w to zaangażować.

Posłuchajmy razem krótkiego tekstu, który podejmie próbę połączenia tych dwóch spojrzeń na dzieje początków życia na ziemi. *(animator czyta)*

„Kościół głosi że jako ludzie jesteśmy istotami wybranymi przez Boga do relacji z nim. Tylko ludzie zostali stworzeni na obraz i podobieństwo samego Boga. Tym czasem w świetle nauki widzimy, że powstaliśmy w trwającym miliardy lat procesie ewolucji. Niektórzy chrześcijanie twierdzą, że nie jest możliwe pogodzenie tych dwóch teorii. Rozsądnym rozwiązaniem jest rozdzielenie dwóch porządków poznania i spojrzenie na świat z różnych perspektyw. Perspektywa naukowa oraz Biblia nie wykluczają się, ale są komplementarne. Jesteśmy dziećmi kosmosu, ale jesteśmy także i przede wszystkim dziećmi Bożymi.”
(Książka „W poszukiwaniu dojrzałem wiary”)

(Gdyby ktoś nie rozumiał); „Perspektywa naukowa oraz Biblia nie wykluczają się ale są komplementarne.” słowo komplementarne znaczy że one łączą się ze sobą.

Biblijny obraz stworzenia świata i człowieka nie wyklucza się z teorią Wielkiego Wybuchu i ewolucji. Księga rodzaju nie jest opisem faktów historycznych, lecz ukazanie idei, że świat został stworzony przez Boga, nie ważne w jaki sposób się to stało, stwórcą świata jest Pan Bóg. Tak jak mówiłem wcześniej, Wielki Wybuch nie mógł nastąpić bez ingerencji istoty wyższej.

Powiedzcie mi teraz: (Animator pyta)

-Na czyje podobieństwo zostaliśmy stworzeni? *(na obraz Boga)*

(Animator pyta) -W takim razie zastanówmy się nad tym; w czym jesteśmy do niego podobni? *(posiadamy rozum, wolna wola, umiejętność panowania nad stworzeniem itp.)*

Posłuchajmy teraz fragmentu z „Evangelium vitae” napisanego przez Jana Pawła II o wartości ludzkiego życia *(animator podaje kartkę z tekstem uczestnikowi, aby przeczytał)*

„Człowiek jest powołany do pełni życia która przekracza znacznie wymiar jego ziemskiego bytowania ponieważ polega na uczestnictwie w życiu samego Boga. Wzniosłość tego nadprzyrodzonego powołania ukazuje wielkość i ogromną wartość ludzkiego życia także w fazie doczesnej.”

Na podstawie przeczytanego tekstu zastanówmy się:

(Animator pyta)

Do czego człowiek został powołany (Do pełni życia z Bogiem)

(Animator mówi) Tak, super bo wszelkie życie pochodzi od Boga, a człowiek ma szczególną wartość, ponieważ jest powołany do życia wiecznego. Godność w hierarchii stworzenia człowiek jest na pierwszym miejscu. Człowiek jest kimś, a nie czymś!

Godności ludzkiej zagrażają różne rzeczy m.in.: zafałszowanie ludzkiej wolności, traktowanie wolności w sposób absolutny i bez żadnych ograniczeń, brak akceptacji siebie, bezmyślne naśladowanie innych, brak szacunku dla samego siebie, a przecież zostaliśmy stworzeni na obraz Boga. Jesteśmy istotami rozumnymi, posiadamy różne talenty, zdolności, potrafimy komunikować się, kochać innych i rozwiązywać konflikty. Mimo, że każdy z nas jest inny, to każdy z nas jest umiłowanym dzieckiem Bożym

.III.Działać

(Animator podsumowuje) Wiemy już teraz że każdy z nas jest dzieckiem Bożym, że zostaliśmy stworzeni na Jego obraz. Dlatego jesteśmy piękni i wartościowi. By przekonać się o tym, pobawimy się grą, która polega na tym że każdy podpisze się na kartce i poda ją do osoby po prawej, osoba po prawej napisze coś miłego dla właściciela kartki, i poda ją dalej. Zabawa kończy w momencie, gdy każdy otrzyma swoją kartkę.

(Animator prosi kilka chętnych osób o przeczytanie swoich karteczek)

Widzicie każdy z nas ma wiele zalet i jest piękne na swój sposób, bo zostaliśmy stworzeni na obraz Boga.

3. Hasło spotkania

„na obraz Boży nas stworzył”

4. Piosenka spotkania

„Jezus siłą mą”

5. Zadanie apostoelskie W modlitwie podziękujcie Panu Bogu za piękno stworzenia świata.

6. Modlitwa na zakończenie

Panie Boże dziękujemy ci za to spotkanie, prosimy Cię o łaski dla nas, abyśmy pamiętali, że ukształtowałeś nas jako istoty absolutnie wyjątkowe, stworzone na Swój doskonały obraz. Abyśmy pamiętali, że jesteśmy piękni i wartościowi. Prosimy Cię również o odwagę w staniu na straży poszanowania godności innych szczególnie tam, gdzie ludzie są źle traktowani. Dodaj nam odwagi abyśmy mogli pomagać innym tak jak Ty nam pomagasz. Ojciec nasz...

ANEKS 1

TEKST 1

(Rdz 1, 1-25) Na początku Bóg stworzył niebo i ziemię. Ziemia zaś była bezładem i pustkowiem: ciemność była nad powierzchnią bezmiarów wód, a Duch Boży unosił się nad wodami.

Wtedy Bóg rzekł: «Niechaj się stanie światłość!» I stała się światłość. Bóg widząc, że światłość jest dobra, oddzielił ją od ciemności. I nazwał Bóg światłość dniem, a ciemność nazwał nocą. I tak upłynął wieczór i poranek - dzień pierwszy.

A potem Bóg rzekł: «Niechaj powstanie sklepienie w środku wód i niechaj ono oddzieli jedne wody od drugich!» Uczyniwszy to sklepienie, Bóg oddzielił wody pod sklepieniem od wód ponad sklepieniem; a gdy tak się stało, Bóg nazwał to sklepienie niebem.

I tak upłynął wieczór i poranek - dzień drugi.

A potem Bóg rzekł: «Niechaj zbiorą się wody spod nieba w jedno miejsce i niech się ukazuje powierzchnia sucha!» A gdy tak się stało, Bóg nazwał tę suchą powierzchnię ziemią, a zbiorowisko wód nazwał morzem. Bóg widząc, że były dobre, rzekł: «Niechaj ziemia wyda rośliny zielone: trawy dające nasiona, drzewa owocowe rodzące na ziemi według swego gatunku owoce, w których są nasiona». I stało się tak. Ziemia wydała rośliny zielone: trawę dającą nasienie według swego gatunku i drzewa rodzące owoce, w których było nasienie według ich gatunków. A Bóg widział, że były dobre. I tak upłynął wieczór i poranek - dzień trzeci.

A potem Bóg rzekł: «Niechaj powstaną ciała niebieskie, świecące na sklepieniu nieba, aby oddzielały dzień od nocy, aby wyznaczały pory roku, dni i lata; aby były ciałami jaśniejącymi na sklepieniu nieba i aby świeciły nad ziemią». I stało się tak. 16 Bóg uczynił dwa duże ciała jaśniejące: większe, aby rządziło dniem, i mniejsze, aby rządziło nocą, oraz gwiazdy. I umieścił je Bóg na sklepieniu nieba, aby świeciły nad ziemią; aby rządziły dniem i nocą i oddzielały światłość od ciemności. A widział Bóg, że byłoby dobre.

I tak upłynął wieczór i poranek - dzień czwarty.

Potem Bóg rzekł: «Niechaj się zaroją wody od roju istot żywych, a ptactwo niechaj lata nad ziemią, pod sklepieniem nieba!» Tak stworzył Bóg wielkie potwory morskie i wszelkiego rodzaju pływające istoty żywe, którymi zaroili się wody, oraz wszelkie ptactwo skrzydlate różnego rodzaju. Bóg widząc, że były dobre, pobłogosławił je tymi słowami: «Bądźcie płodne i mnożcie się, abyście wypełniały wody morskie, a ptactwo niechaj się rozmnaża na ziemi».

I tak upłynął wieczór i poranek - dzień piąty.

Potem Bóg rzekł: «Niechaj ziemia wyda istoty żywe różnego rodzaju: bydło, zwierzęta pelzające i dzikie zwierzęta według ich rodzajów!» I stało się tak. Bóg uczynił różne rodzaje dzikich zwierząt, bydła i wszelkich zwierząt pelzających po ziemi. I widział Bóg, że były dobre

(Rdz,1,26-28): „A wreszcie rzekł Bóg: «Uczyńmy człowieka na Nasz obraz, podobnego Nam. Niech panuje nad rybami morskimi, nad ptactwem powietrznym, nad bydłem, nad ziemią i nad wszystkimi zwierzętami pelzającymi po ziemi!» Stworzył więc Bóg człowieka na swój obraz, na obraz Boży go stworzył: stworzył mężczyznę i niewiastę.

Po czym Bóg im błogosławił, mówiąc do nich: «Bądźcie płodni i rozmnażajcie się, abyście zaludnili ziemię i uczynili ją sobie poddaną; abyście panowali nad rybami morskimi, nad ptactwem powietrznym i nad wszystkimi zwierzętami pelzającymi po ziemi.»

ANEKS 2 TEKST 2

„Podstawą teorii Wielkiego Wybuchu, jest założenie, iż ok. 15 miliardów lat temu wszelka obecna dzisiaj materia i energia, była skupiona w pojedynczym nieskończenie małym punkcie, o nieskończenie dużej temperaturze. I w pewnym momencie punkt ten zaczął się błyskawicznie powiększać i jednocześnie ochładzać. Owo błyskawiczne rozszerzanie się nazywamy dzisiaj Wielkim Wybuchem. W miarę rozszerzania się temperatura ulegała obniżeniu i gdy była 100 milionów razy większa, od temperatury Słońca narodziły się oddziaływania które dzisiaj obserwujemy, a jedynymi cząstkami były kwarki. Gdy temperatura spadła i była już tylko 100 000 razy większa niż temperatura Słońca, cały Wszechświat był wielkości naszego Układu Słonecznego. Wtedy także kwarki zaczęły łączyć się ze sobą tworząc protony i neutrony. Wszechświat nadal się rozszerzał i gdy był już 1000 razy większy niż Układ Słoneczny, rozpoczął się tzw. proces nukleosyntezy, czyli łączenia się protonów i neutronów w jądra atomowe. W ten sposób powstały najstarsze jądra wodoru, helu, czy deuteru. Do tego momentu Wszechświat był jeszcze bardzo młody, bowiem istniał dopiero jedną minutę. Wciąż był bardzo gorący, co uniemożliwiało połączenie się powstałych jąder z elektronami i powstanie neutralnych atomów. Gdy Wszechświat osiągnął już połowę swoich dzisiejszych rozmiarów, w wyniku reakcji syntezy jądrowej jaka zachodziła w rdzeniach gwiazd, powstała już większość pierwiastków tworzących dzisiejsze planety.”

<https://www.bryk.pl/wypracowania/fizyka/wszechswiat-i-ciala-niebieskie/10155-teoria-wielkiego-wybuchu.html>

„Przedstawiona w połowie XIX w. przez Karola Darwina teoria ewolucji miała przełomowe znaczenie dla badań nad przeszłością ludzi. Dzięki niej odkryto, że żyjący obecnie człowiek powstał w wyniku ewolucji, która trwała miliony lat. Praludzie stawali się coraz wyżsi, skóra mniej owłosiona, a mózg coraz większy. Jednymi z pierwszych człowiekowatych były australopiteki, które pojawiły się ok. 4,2 mln lat temu. Posługiwały się one kijami, kamieniami i kośćmi nadającymi się na narzędzia bez uprzedniej obróbki. Jego odległy potomek, człowiek wyprostowany, czyli Homo erectus, opuścił Afrykę i zaczął egzystencję na obszarach o chłodniejszym klimacie. Z tego gatunku ok. 300 tys. lat temu w Afryce wyewoluował człowiek rozumny - Homo sapiens.”

(Książka „Poznać przeszłość” Nowa era)